

פרק 25- הכשרת מורים להכלת הקהילה הגאה

דורין: "עולים כיתה" הפודקאסט של מורי העתיד, חושבים חינוך, עושים חינוך, מדברים חינוך.

קובי: חודש יוני הוא חודש הגאווה, וזה הפרק השני שאנחנו מקדישים לנושא, בפרק הקודם דיברנו עם מורה, ומורה מהקהילה הגאה, והיום נדבר על תהליך הכשרת המורים, והתאמתם להכלת הקהילה הגאה. לפי הסטטיסטיקה, אין כיתה, שאין בה תלמיד או תלמידה, המשתייכים לקשת הקהילה הגאה, לסביות, הומואים, טרנס-סקסואליים, וביסקסואליים. התלמידים והתלמידות האלה זקוקים למענה רגשי, ולמענה רגיש, שיתייחס אליהם כשווים מצד אחד, אבל יכיר בייחודיות ובצרכים שלהם, מצד שני, איך אפשר להכשיר מורים, לקבלה והכללה של הקהילה הגאה, מה התגובות של פרחי ההוראה, ועד כמה קשה לפתוח נושאים רגשיים כאלה בפני סטודנטים בוגרים.

אני קובי דביר ואתם מאזינות ומאזינים ל"עולים כיתה", הפודקאסט של התוכנית לתואר שני אם טיץ' בסמינר הקיבוצים, בפודקאסט הזה אנחנו מדברים עם, ועל מורות ומורים, ועל המעשה החינוכי, הפעם נדבר על הכשרת מורים להכלת הקהילה הגאה, אני שמח לארח היום את ד"ר אנטון סעיד. אנטון הוא מרצה בסמינר הקיבוצים למיניות בריאה, וראש היחידה למעורבות חברתית. במסגרת עבודת הדוקטורט שלו, חקר את תפקידן ותפקודן של יועצות חינוכיות, בבתי ספר ערביים בישראל, כלפי אוכלוסיית הלהט"ב. אל תוכנית האם טיץ', אנטון הגיע כמרצה אורח בקורס "היענות לשונות לומדים- חינוך מכיל", היי אנטון תודה שבאת.

אנטון: היי מה נשמע?

קובי: מצוין אנטון, אתה מלמד בסמינר הקיבוצים, קורס ייחודי, שנקרא "מצבו של תלמיד להט"ב בישראל", ספר על הקורס, מה לומדים בקורס כזה.

אנטון: אני התחלתי במכללה לפני 4 שנים, ו-4 שנים אני מלמד מספר מסלולים בתואר ראשון, והשנה לראשונה פתחנו קורס שהוא מתמקד אך ורק בלהט"ב, וזה דווקא בפריוילגיה שיש לי, שראש היחידה למעורבות חברתית בתור להט"ב בעצמי, זה היה לי מאוד חשוב להביא את הנושא הזה, קצת יותר לעומק, במסגרת התפקיד שלי. כמובן מגיבוי של הנהלת הפקולטה, ואפילו הנשיאה שמאוד מאוד שמחה, שיש ככה לראשונה בסמינר הקיבוצים, קורס שמתעסק בקהילת הלהט"ב, והוא במסגרת קורסים של מעורבות חברתית, ומה שכיף בקורסים של מעורבות חברתית, אנחנו יכולים לבחור קורס, שהוא לאו דווקא קשור במקרה שלי, לימדתי במסלול לגיל הרך, אבל הוא לא התמקד בפדגוגיה של הגיל הרך, לעומת שאר הקורסים, אלה באמת משהו שהוא יותר חברתי, קהילתי, שעוסק בסוגייה, בתוך החברה הישראלית.

קובי: ומה לומדים שם?

אנטון: לומדים קודם כל רגישות, איך לפתח רגישות לשונה ממני, איפה אני פוגש את עצמי, כשונה, כי שחוויתי איזשהו חוויה מסוימת, דחייה, שונות בילדות, בגיל ההתבגרות, וגם בבגרות אגב, גם דיברנו על זה, ועשינו קצת סדר, מה אנחנו יודעים על להט"ב? כי בוא נגיד שהקורס הזה היה בחירה, זאת אומרת כל מי שהגיע לקורס היו מעל 20 סטודנטיות, 26 בין 4 קורסים, בוא נגיד שהוא היה הכי גדול, שזה משמח מבחינת מספר, וגם רצו עוד, ולא היה כבר, אי אפשר מעל 26 ומה שקרה שהתחלנו קצת לעשות סדר, מה אנחנו יודעים על קהילת להט"ב, כי כל אחד בא מרקע אחר, ורום ידע מסוים על קהילת להט"ב, אז עשינו קצת סדר, קצת מושגים על היציאה מהארון, על הזהות מינית, על זהות מגדרית, ממש התחלנו במושגים בסיסיים.

קובי: כי זה בעצם סטודנטיות שהן לא מהקהילה בעצמן, אז הן צריכות להכיר מה זה אוקי.

אנטון: נכון, היה לי מעט, איזה אחת או 2 שהיו מוצהרות מול כל הכיתה, וגם הצהירו שהן לסביות, או ביסקסואליות, וכל השאר הם באות ממקום, באמת שזה מסקרן אותם, מעניין אותם, וזה כאילו השלב הראשון. השלב השני, דיברנו על עמדות, כאילו בוא נעשה קצת סדר, ולפעמים שאנחנו חושבים שאנחנו בעד קהילת הלהט"ב, ומתוך זה אנחנו מתחילים להבין שאוקי, אנחנו בעד שוויון, אבל לא בהכל, כי יש דברים, שנגיד דיברנו עליהם, ואז פתאום אוקי יש לי סימני שאלה, צריכה לעשות בדק בית, זה מאוד חשוב שבכלל מדברים על מיניות, בכלל מיניות, זהות מגדרית, להט"ב, כל מה שקשור לעולם הזה, אני חושב שבכלל הקורסים שאני מלמד, תמיד מתחיל עוד לפני שאני מלמד, מושגים מה העמדה שלי, איפה אני עומדת שם, וזה קצת עושה לנו סדר, אז אנחנו תמיד מתחילים משם.

קובי: אתה יודע תוך כדי שאתה מדבר, אז אני חושב על זה, שגם בתוך, אנחנו כל הזמן מדברים על קהילת הלהט"ב, כאילו זה איזה יחידה אחת.

אנטון: נכון, אבל גם בתוך הקהילה אין איזה שלמות, כזאת והתייחסות שוויונית, קבוצה זה ממש קבוצות נפרדות, וזה לא שיש איזה אחווה, ונכון.

אנטון: נכון, יש תתי קבוצות, יש תתי קבוצות, יש את הקהילה להט"ב של הגברים הומוסקסואלים, שבתוכה יש גם תתי קבוצות, לפי גילאים, לפי אפילו סוציאקונומי, זה ממש חברה ישראלית, בתוך קהילה, אני חושב שכל קהילה, ללא קשר אפילו ברמה של מסיבות נגיד בתל אביב, יש מסיבות עם מוזיקה מסוימת נגיד, מוזיקה יותר מזרחית, יש את המוזיקה שהיא יותר פופית, אז יש את הקהל שלה, יש את העניין של הגילאים, יש בכלל גברים נשואים, ויש כאלה רווקים, יש כאלה עם ילדים, וכאלה לא ילדים, אז זה לא כל בתוך קובייה אחת, בדיוק נכון, לא לגמרי נכון.

קובי: וכל זה רק בתוך המשבצת של הגברים, ואז תתחיל לדבר על כל מיני קבוצות שונות, ש גם בתוכן לא כולם מכירים את כולם, סבלניים כלפיי כולם, צריך ממש לעשות עבודת אישור קו, גם אם זה בתוך הקהילה, לתוך הדברים האלה, ואז מה הרעיון של הקורס, מה מעבר להבנה, אז מה אם, מה הם יוצאים.

אנטון: אני חושב שדרך קהילת הלהט"ב, אפשר לפתח להם מישהו במקום של חמלה, ללא רחמים, זאת אומרת יש הבדל בין לרחם על מישהו, או להיות חמלתי אליו. כאשת חינוך, וגם בכלל להבין מה זה שונה, מה זה שונה ממני, ושאני מכירה בעתיד איזשהו תלמיד או תלמידה, לאו דווקא להט"ב, זאת אומרת דרך קהילת הלהט"ב, אנחנו לקחנו קצת כלים, וקצת לפתח, באמת יש לו רגישות אצלה, אצל אותה סטודנטית, שהולכת להיות או מורה, או גננת, או מחנכת, בתוך המערכת, איך להתמודד עם שונות, איפה זה פוגש אותי, אז תמיד הם באמת למדו, והן כל הזמן משתפות אותי, שהו כל פעם נתקלות עם משהו שהוא חדש להן, יושבות עם עצמן, שאלות כמה שאלות של עמדות, אנחנו קודם כל מתחילים משם, אני רוצה לדעת איפה אני עומדת בזה, לפני בכלל שאני ניגשת לאותו ילד, או למשפחה שלו, או לגעת בנושא הזה, שאני אין לי מספיק ידע עליו, או אין לי מספיק מודעות. אני לא יודע עם מה הוא מתמודד, או לא מתמודד, יכול להיות עולה חדש, זה יכול להיות מישהו שהוא מסוג משפחה מסוימת, זה יכול להיות מישהו שדווקא שבאה עם אג'נדה פוליטית, שהיא מאוד נוגדת למשהו שלי, ואני צריכה להתמודד עם זה, בתוך אשת חינוך, לאורך כל השנה, הוא התלמיד שלי, אז אנחנו כאילו לקחנו את קהילת הלהט"ב, ומשם יצאנו לעוד להמון שונות בתוך החברה שלנו.

קובי: ולהכלה של השונות, זה אתה יודע, אני מגיע, אני במקור מורה לאזרחות, ואני תמיד משאיל את המושג הזה, של "לצאת מהארון" שהוא מיוחס בדרך כלל לקהילה הגאה, להרבה ארונות שיש לנו בחיים, זאת אומרת, יכול לבוא, שאני מלמד על נושא של עולים חדשים, יכול

לבוא ילד מהכיתה, ו"לצאת מהארון" למשל, ולהגיד ש שאמא שלו לא יהודייה, זאת אומרת, זה חתיכת יציאה מהארון.

אנטון: לגמרי

קובי: אז אנחנו לוקחים את זה לארון, כמטפורה, יש המון ארונות שהם לא קשורים לקהילה, ואז אנחנו צריכים באמת לראות, איך אנחנו מתייחסים לכל השונות הזאת, גם אם היא לא קשורה לקהילה, אבל באמת לעשות את זה דרך הדרך הקהילה.

אנטון: לגמרי. גם דיברנו על המושג הזה, וגם עשינו איזשהו עבודה אישית, שכל אחת הלכה עם מטלה הביתה, ומתי יצאה מהארון, מה, איזה סיפור יש לה שהיא יצאה.

קובי: מאיזשהו ארון.

אנטון: נכון. ובאמת שמעתי כל מיני סיפורים, ממש מדהימים ומרגשים, וגם עשינו עיבוד לרגש, מה הרגשת באותו רגע, יש כאלה שסיפרו על חוויה חיובית, אז מה היה שם, כי קיבלת את החוויה הזו, כאילו ממשהו מולך, איך את מאמצת את זה בעתיד, כגננת לעתיד, ואלה שהיה להם חוויה שלילית, מה הם הרגישו, הגוף הנפש, מה עבר להם בראש, ומה הם קיבלו, מה הם קלטו, ממי שהיה מולם.

קובי: נכון.

אנטון: אז כל אחד יש לו את הסיפור שלו.

קובי: ויש לכם גם בקורס הזה תוצר מאוד מעניין. נכון?

אנטון: נכון אז אחריהם עברנו על כל התהליכים, דיברנו על מושגים, אנחנו גם התמקדנו בתקופות בתי הספר, מה להט"בים מרגישים. נגיד איגי, הוציא באמת איזשהו כמה דוחות על חוויה בית ספרית, של תלמידים להט"בים בישראל, ואני חושב שהוא המחקר הכי גדול בארץ, זה משתתף, אם אני לא טועה, מעל 1,000 תלמידים מכל הארץ, שזה מאוד מאוד גדול. אז דיברנו קצת על החוויה, ומשם שלחתי אותם לחפש להט"ב, או להט"בית, מעל גיל 20, או אחרי תקופת הצבא לפחות, ולראיין אותם, לראיין אותם קצת, לדבר על הילדות, על איך תפסו את בית הספר בגדול, וגם נתנו קצת לרעיון לזרום לפי המרואיין. במקביל הם למדו כלים, איך אנחנו מראיינים, אבל לא לפי הסטנדרט של האקדמיה, איכותני, למשהו יותר צהוב, כתיבה צהובה, כתיבה נרטיבית יותר, ובסופו של דבר היה יום צילום, שהמרואיינים באו לפה למכללה, וצילמנו אותם דרך צלמים מקצועיים, ובמקביל מתחת לתמונה, יש נרטיב שכתבו הסטודנטיות מהרעיון, זאת אומרת, לקחת איזשהו סיפור אחד, ומסביבו לכתוב איזשהו נרטיב, ובסוף הם כתבו רפלקציה על עצמן, ועל הראיון שעברו בכלל, על הקורס וב-13 לחודש, עכשיו בשבוע המגדר במכללה, אנחנו נעשה איזשהו תערוכת פתיחה, תערוכה, ויהיו כל הסטודנטיות של שנתון ב', בפקולטה לחינוך, בתואר ראשון, ואנחנו הולכים לשים את כל התמונות האלה, במעברים פה במכללה.

קובי: תהיה תערוכה גאה בסמינר הקיבוצים. איזה כיף.

אנטון: תהיה תערוכה גאה בחודש גאה, כן.

קובי: אני רוצה לדבר איתך על הפער, שאני מרגיש שקיים, בין המציאות הישראלית, לבין התפקוד של מערכת החינוך, זאת אומרת, המערכת הזאת שהרבה פעמים יכולה להיות יותר שמרנית, מהשטח, מהאנשים.

אנטון: נכון, קודם כל אם נדבר על החברה הישראלית, אני חושב שהיא אם נחזור אחורה משנות ה-60, שכל הזמן מדברים, ככה מתחילים לדבר, על קהילת הלהט"ב, משנות ה-50,

60, עד היום, ברור לנו שיש לנו אישור, מגמת עלייה כל הזמן, האם היא מספיק או לא? יש לנו גם נטייה להגיד שאנחנו במקום מאוד טוב, ומאוד מקבל, ופתיחות, אז לא עדיין לא, עדיין יש הומופוביה, לא רק בבתי ספר גם בתוך החברה הישראלית, גם במרכז אגב, גם בצפון, גם בדרום, אנחנו נתקלים כל הזמן עם אמירות, אני בדיוק ממש לפני שהגעתי לפה קראתי עכשיו, נראה לי בווינט, שאחד מחברי המועצה בירושלים דיבר על להט"בים, שצריך לא לתת להם משום מענה פסיכולוגי, פסיכיאטרי, שילכו לחפש מקום אחר, ממש דפדפתי לראות את התגובות, הרוב היה שלילי, אז זה אומר שהמצב לא כזה טוב, אבל יש איזשהו מגמת עלייה, בזכות המון אנשים, אני חושב, שהקהילה להט"ב היום נמצאת בכל מקום, וטוב שכך, באקדמיה, בחינוך, ברפואה, בכל תחום, בכל תחום, אנחנו מוצאים חברים מהקהילה, חברים וחברות מהקהילה, להט"ב, אז זה העניין של החברה הישראלית. יחד עם זאת, בתוך הפתיחות שאנחנו מדברים, יש פער בין המוסדות החינוך, בנושא הזה, לבין מה שקורה בחוץ, בוא ניקח לדוגמה עיר גדולה כמו תל אביב, שהיא עיר מאוד ליברלית, מאוד פתוחה, מאוד מכילה, אני חושב שמקום המדינה, תמיד נתפסה תל אביב, בית מאוד חם וגדול לקהילת הלהט"ב, ועד היום אני חושב שגם המצעד שלה לעומת שאר המקומות בארץ הוא הכי גדול, והכי מסמל את הפתיחות של תל אביב. יש פער, אני ב-2017 ו-2018, היה לי, הייתי נפגש פעם בשבועיים עם תלמידים ותלמידות בשכבות י' ו"א, שזה הדרך מעורבות החברתית שלהם, והיינו מדברים על החוויה שלהם, והיו שם חוויות לא כל כך טובות בוא נגיד, אני באופן אישי הופתעתי, כי אז הייתי יועץ בתל אביב, יועץ חינוכי, והופתעתי כי הייתי בטוח שהמצב בתל אביב מהמם, כאילו בכל זאת זה תל אביב, ולא, בסופו של דבר שמעתי כל מיני אמירות, שיש אמירות הומופוביות בכיתה, ומורה יכולה להתעלם ממנה, נגיד שהיא גם אפילו ברמה של החינוך למיניות, או חינוך מיני, בשפה של משרד החינוך, היו תלמידים שהיו איתי בקבוצה, והיו שואלים כל מיני שאלות, שרוצים לקבל מידע, לא רק מידע של גבר ואישה, והרומנטיקה של הגבר והאישה, אלא גם גבר וגבר, או אישה ואישה, והייתה התעלמות עם הנושא הזה. מישהי גם סיפרה שבחודש יוני, חודש הגאווה, שהיו שואלים למה הלהט"בים עושים את האירוע הזה בתוך העיר שלנו, ולא היו מקבלים מספיק מענה, אז אני חושב שיש באמת פער בין מה שקורה בחברה כחברה, לבין הבית הספר, ואני חושב שיש כל מיני סיבות, א' יש המון מורים שלא יודעים מה הקו האדום, מה בכלל מוצא את זה במיניות בכלל, כל המיניות בריאה, הם מגיעים ממקום של פחד, לא יודעים מה מותר להם להגיד, מה לא מותר להם להגיד, איפה, האם מותר להם לדבר על הכל, או לא לדבר על הכל, הם מקבלים גיבוי, נכון, הם נמנעים, נכון....

קובי: אז הם נמנעים, ופשוט לא עדיף לא לדבר בכלל.

אנטון: נכון, אז יש כאלה שבאמת נמנעים, לאו דווקא ממקום הומופובי, או מעמדה שלילית, כזו או אחרת, אלא מקום של פחד, אנחנו יודעים שיש המון מורים שמפחדים, שלא יקבלו גיבוי נגיד מהמנהל, או המנהלת, בית הספר. יש כאלה שמפחדים מההורים, או מקהילת ההורים, האם מותר לי או לא מותר לי, האם יקבלו את זה בטוב, או לא בטוב, אז אני חושב שזה עומד על 2 דברים, א' אם בית הספר תומך, ושם את הנושא הלהט"בי מגדרי כיעד בתוך בית הספר, ומצהיר את זה, ויש כאלה, ואנחנו מרגישים את זה, וברגע שיש את זה מההנהלה, אז המורה יכול להעז לצאת קצת מהקופסא, ובאמת לדבר על הנושא הזה.

קובי: אתה חושב שצריך להיות יעד? זאת אומרת צריך להגיד את זה? לא משהו שזה מובן?

אנטון: אני לא אני לא חושב שזה מובן, לפעמים, כי בסופו של דבר, אם אנחנו נסתכל על כל החברה, יש כאלה, שאם לא יצהירו כמנהל בית הספר, או יועצת בית הספר, ששמה את הדגל הזה, והיא אומרת, אנחנו רוצים לדבר על שוויון, אנחנו רוצים לדבר על מגדריות, על גבריות ונשיות, לתת לילדים מקום הרבה יותר פתוח, לבוא ולדבר עם מורים של חינוך גופני, ולבוא ולהגיד להם תפסיקו לתת לבנים לשחק רק כדורגל, כי יש בנים לא אוהבים כדורגל, אז

מה עושים איתם? אתם כבר עושים הפרדה מגדרית, אז אם ילד נשאר עם הבנים, והוא לא מתחבר למשחק הזה כל השנה, אז מה אנחנו עושים איתו? האם זה בכלל חינוך גופני, או לא? לבוא ולדבר על שלומדים תנ"ך, לא לדבר על נשים, על כוח נשי, זאת אומרת, לא חסר, לא חסר לשים את זה, זאת אומרת, אני הבאתי דוגמה ממש קטנה, אבל כן, יש כאלה שלא יגידו להם, הם לא ידברו.

קובי: אתה יודע, בפרק הקודם ראיינו את עדן, שהוא מורה מחוץ לארון בתל אביב, שתיאר את הרצון שלו לצאת מהארון, במקום העבודה שלו כמורה, ואת החשש, והמצוקה של הסגל, של הקולגות שלו, מפני מה יקרה כשהוא יצא מהארון, ואנחנו מדברים על תל אביב, הליברלית והזה, ממש קושי, שמורים חווים אותו.

אנטון: נכון, אני חושב שגם מורים, ובכלל כל הקהילה להט"ב היום, בכל מקום עבודה, אנחנו מרגישים את זה. אני חושב הפחד בעיקר זה מההורים, כאילו החוויה שלי, שהתחלתי מורה איפשהו לפני 10 שנים, שנה ראשונה לא יצאתי מהארון מול התלמידים, והיה בכלל בית הספר, והשנה שנייה כן, זאת אומרת לקח לי שנה, הייתי צריך, אני חושב שכל אחד שנכנס למקום עבודה, הוא צריך להרגיש גם בטוח, וגם להרגיש חלק מהמקום הזה, ולקח לי שנה שלמה להעז, לבוא לספר לתלמידים שלי.

קובי: מצד שני, אני חושב שיש, באני יודע מה להגיד, בעשור האחרון, איזשהו שינוי מאוד גדול בקהילה הגאה, בהכלה שלה, אתה מרגיש גם את זה?

אנטון: שמה, שיש שינוי? יש שינוי.

קובי: שיש שינוי לטובה, זאת אומרת יותר מקבלים, יותר מכילים.

אנטון: יש שינוי לטובה, יש שינוי לטובה, אני חושב שגם בעשור האחרון, הקהילה להט"ב מזמן הפכה להיות סוגייה פוליטית בתוך החברה הישראלית, זאת אומרת, היא איך הפכה להיות סמל של נאורות מול שמרנות, זאת אומרת, זה כבר לא, זה כבר לא קהילה, בתוך תל אביב, אלא כבר הפכה להיות במיינסטרים הישראלי, של אם אני תומך בקהילה הלהט"ב, אז אני אדם ליברל, אם אני לא, אז אני שייך למקום של שמרנות יותר, זה כאילו הפכה להיות באמת סוגייה פוליטית.

קובי: מצד שני, יושב ראש הכנסת שלנו מחוץ לארון, והוא מגיע מהצד השמרני יותר, אז זה בכלל מעניין, בכל מה שקשור בתהליך של הכשרת מורים, מה השתנה בעשור האחרון?

אנטון: לא הרבה, אני חייב להגיד שלא הרבה. משרד החינוך בעיניי, הוא לא עושה מספיק בעניין הזה, גם האגף של שפ"י, של השירות הפסיכולוגי הוציא, יש להם חומרים באתר של שפ"י, בתור יועץ לשעבר, זה אותם חומרים כמעט שהתחלתי לפני 10 שנים. מדברים על זה קצת יותר, אבל אני לא חושב שיש הכשרה מסוימת למורים, לאנשי חינוך, בכלל ליועצות, אני לא חושב שיש באמת הכשרה בתחום הזה, של איך מנהלים שיחה עם ילדים וילדות בעניין הזה, בתור יועצת, איזה כלים את צריכה, או מיומנויות, כדי לתחזק, או לתחזק את הנושא הזה, בתוך במרחב הבית ספרי.

קובי: למה זה בכלל חשוב? זאת אומרת, למה צריך לעשות הכשרה למורים, להכלת הקהילה הגאה, שבעצם לא לכל אוכלוסייה יש תהליך של הכשרה, או התייחסות של אגף שפ"י? אוקי כן.

אנטון: כמו מה? אנחנו לא אוכלוסייה, אנחנו קהילה, אנחנו בתוך האוכלוסייה, אנחנו אזרחים, אז אנחנו... אבל יש לנו מאפיינים מסוימים בתוך גיל ההתבגרות, וזה גם זה משהו, שהוא גם מכל העולם, נחשבת קהילת הלהט"ב, בגיל ההתבגרות, כקהילה בסיכון, למחשבות אובדניות, לסיכון, לניצול מיני, אז אם אז תפקיד שלנו?

קובי: אבל מחשבות אובדניות, יש איך נגיד את זה בעדינות, להרבה ילדים.

אנטון: נכון.

קובי: בגיל ההתבגרות, באשר בהם.

אנטון: נכון, אבל קהילת הלהט"ב, השיעור שלה הרבה יותר גבוה, מכל השאר, זה מוכרח מדעית, לא?

קובי: תסביר.

אנטון: זאת אומרת, השיעור של חשיבה אובדנית אצל קהילת הלהט"ב, זה מחקר שיצא בארצות הברית, וקנה אגב גם בארץ, את העניין הזה, שמבחינת אחוזים, היא הכי גבוהה היום.

קובי: למה מה מיוחד בקהילה?

אנטון: למה? כי אתה גדל כשונה.

קובי: אוקי.

אנטון: בתוך מרחב כיתה, שהוא הרוב הטרו-סקסואליים, כאילו רוב הסיכוי שהוא גדל בבית כזה, עם אחים ואחיות הטרו-סקסואליים, כי בסופו של דבר זו קהילת מיעוט, היא כבר היום מדברים על 16 אחוז מתוך האוכלוסייה, וזה רק אלה שהשתתפו במחקרים, ויצאו מהארון, אז זה יכול להיות שזה הרבה יותר גדול, והם עוברים תהליכים מסוימים, שקשה להם ברגע שאתה נמצא במקום מסוים, שהוא לא מאפשר לך להיות מי שאתה, עם כל הקושי של גיל ההתבגרות, בוא ניקח בכלל גיל ההתבגרות, הוא גיל שמאוד קשה שם, יש שינוי.

קובי: לכולם.

אנטון: נכון, לכולם אז תחשוב, עם כל הקושי שיש לכולם, תוסיף על זה גם התמודדות עם השונות, ועם החיפוש העצמי הזה, שלמה אני לא מתאהב בבחורה, או למה אני נמשך לכמו שאר הבנים בכיתה לבחורות, וזה בגיל שמתחיל את הזוגיות, איפה אני נמצא שם, אני לא נמשך לבנות.

קובי: לכדורגל אפרופו מה שאמרת.

אנטון: בדיוק. אותו דבר. אני חושב שכל שונות היא קשה בגיל ההתבגרות, אבל שם פה זה שאל אישיו נכנס לתוך הזהות שלך, ובגיל הזה גם ככה הם מחפשים את עצמם, הם מתחילים לפתח זהות חברתית, זהות ישראלית, זהות יהודית, זהות לאומית, וגם זהות מינית ומגדרית, אז עם כל הקושי של גיל ההתבגרות, יש לחברה של המתבגרים, הלהט"ב, זה עוד קושי, ככל שהם נמצאים בסביבה פתוחה יותר, מדברים על זה בכיתה, מנרמלים את זה, נותנים לזה לגיטימציה, אז אותו מתבגר, גם אם בבית לא מקבלים, לפחות יש לו מרחב בתוך בית הספר, ושאל את זה, אז זה סיכוי למחשבות אובדניות אוטומטי עולה, לדיכאון, ורגרסיה חברתית ורגשית.

קובי: ואז מה לדעתך צריך לעשות, זאת אומרת, מה צריך לעשות עוד קודם, כדי להימנע מסיטואציות כאלה?

אנטון: מעולה. בדיוק קודם, זה תוכניות התערבות. תוכנית התערבות צריך לעשות אותה לפני, כמו שעושים תוכנית התערבות על סמים, ועל עישונים וכולי, מתחילים מכיתה ו', ז', לפני שהילדים מתחילים לעשן, כדי לפתח איזו מודעות, זה חינוך לכל דבר. כנ"ל שהם עושים על אמצעי מניעה, או חינוך מיני, נתחיל בראשית של גיל ההתבגרות, בכיתה ה', בכיתה ו',

מתחילים לדבר על השינויים וכולי, כדי להקדים את המכה, אז בגלל זה אני חושב, שאין גיל לזה. מתחילים בגן, בגיל הרך, מדברים, לא מדברים על להט"ב, הם מדברים על מגדריות, לתת כגוננת נגיד לתת מרחב של משחקים לכולם, ולא לחלק בנים בנות, אנחנו עדיין רואים את ההפרדה המגדרית בתוך החצר, אז יש כאלה אומרים הבנים לא אוהבים בנות בגיל הזה, נכון למה? צריך לשאול את עצמנו כבוגרים, למה זה התחיל, אף אחד לא נולד לא אוהב את הבנות, או שונא את הבנות, או שונא את המשחקי בנות, איפה אנחנו טעינו באמצע, ומה התפקיד שלנו, לבוא ולפרק את זה, ועדיין לתת אוטונומיה לכל אחד, לשחק עם מי שהוא רוצה.

קובי: אתה יודע, אני חושב על מערכת החינוך, אתה מדבר על גיל הרך, אז הבת שלי, בת 4 וחצי, לבשתי חולצה ורודה, ואז היא אמרה לי, אבא למה אתה לובש חולצה בצבע של בנות עכשיו? היא לא קיבלה את זה מהבית, כי אני לובש חולצה ורודה, אבל הנה היא הביאה את זה שזה צבע, אמרתי לה רגע, ולמה את לובשת חולצה כחולה? אומרת לי, כי אני אוהבת, זאת אומרת יש ממש, זה מגיע מאיפה שהוא.

אנטון: נכון. בדיוק, בול, זה מגיע מגיל 0, זה מתחיל מגיל 0, ולא משנה מאיזה בית אנחנו באים, ועד כמה אנחנו פתוחים, ונאורים, ומקבלים, והכל הזה, כל הזמן, הוויכוח בכיתות, נגיד ממש לפני שבוע היה לי קורס בשנה ג', והבנות אומרות לי, סטודנטיות אומרות לי, תקשיב אבל אני לא מצליחה להבין, זה משהו קורה מגיל קטן, משהו מגדרי, אני אומר להן נכון, זה לא בשליטתנו, כי אנחנו הילדים כל הזמן מקבלים איזשהו מסרים מהטלוויזיה, מהפרסומות, מהסרטים, שאנחנו רואים גם מהבית, וגם בכלל משאר הילדים, בגן, או בפארק, זאת אומרת כל הזמן, יש מסרים מגדריים, בלי שאנחנו שולטים בהם, תפקיד שלנו, לבוא, ולהשתדל לפרק את זה כמה שאפשר, עד כמה שאפשר, כדי לתת להם מקום, כמו שהבת שלך היא אוהבת כחול, היה לה את האפשרות לשים את הכחול, כי היא אוהבת את מה שהיא באה איתו, היא באה לכיתה עם כחול, אז אפשרנו לה, אוקי זה כאילו דוגמה קטנה, אבל גם לתת לאותו ילד בגן, או בכיתה, א' להתחפש לנסיכה, בא לו להתחפש לנסיכה, אנחנו צריכים לתת לו את המרחב הבטוח הזה, מצד שני, גם צריכים להגיד לו שיכול להיות, ולהכין אותו לעולם האמיתי, נגיד בכלל הסוגייה הזו של הפורים, זה משהו שכל שנה שהייתי יועץ בבית ספר יסודי, תמיד היו מקרים שילדים בכו ביום הזה, כי התלבשו וונדרוומן, או נסיכה, או מלכה, או כל מיני דברים כאלה, והאימהות התקשרו יום לפני, אני לא יודעת מה לעשות, הוא רוצה את זה, אני מפחדת יעליבו אותו, וזה אתה קודם כל את צודקת, יכול להיות שיעליבו אותו וייעלב, אז מה אנחנו עושים, אנו אומרים לילד, אם בא לך אנחנו נקנה לך, אבל בוא נדבר על זה, יכול להיות שתגיע לכיתה מחר, ויהיו ילדים וילדות שלא יקבלו את זה בכיף, יכול להיות שיצחקו, יכול להיות שלא, אם אתה מוכן לזה בוא נראה למה הם צוחקים, כי הם חושבים שנסיכה רק לבנות, ולך לא מותר אפילו בפורים לשים את זה, אני חושבת שמותר לך, הכל השאלה אם אתה מוכן לזה, או לא, אנחנו לא יכולים לשקר לילדים, כן תלבש מה שאתה רוצה, ואז יום אחרי הוא יחזור כולו בוכה, או בוכה, אז יש פה כל הזמן משקל, של 2 דברים, אנחנו כאנשי חינוך, או כהורים, כמבוגרים, לבוא ולאפשר להם, מצד שני, לבוא לתת להם את המציאות, להכין אותם לעולם.

קובי: היו בכיתה, שלימדת את הקורס, שאלות שהפתיעו אותך?

אנטון: מה הפתיעו אותי? כאילו ברמה של לא לתקופה.

קובי: של אולי חוסר מודעות, חוסר הבנה, סקרנות יתרה.

אנטון: כן, אני חושב שהשנה אני מלמד מסלול, שהקהל הוא יותר מבוגר מהקהל הרגיל, שרובן אימהות, אפילו יותר מבוגרות ממני, ושם הרגשתי פער בין הסטודנטיות שאני רגיל אליהן, בנות 20, לבין בנות 38 פלוס, וזה בא אני חושב מחוסר ידע, והיכרות עם קהילת

הלהט"ב, ובכלל בנושא המיניות, כי הם גדלו בעידן אחר, והם הם מכירים את הלהט"ב, בעיקר מהתקשורת, ולא כמו הסטודנטיות הצעירות יותר, לא רק מהתקשורת, אם הם חיו את זה, יש להם חברים.

קובי: מה למשל הפתיע אותך?

אנטון: הן שאלות שאלות ממש בסיסיות, שנגיד הסטודנטיות הצעירות, זה כאילו מובן מאליי, לדוגמה הן נגיד, הן היו שאלות אותי, שהיית יועץ בבית ספר, היה לך מותר להגיד שאתה הומוסקסואל? כאילו זה ברור שכן, כי לנו בכל זאת, בסופו של דבר, זה כאילו מדינה דמוקרטית, אבל מותר לך כאיש חינוך לצאת מהארון מול הילדים? כאילו כל מיני שאלות, שאתה מבין שזה באמת ממקום, שהם עדיין חשובות, שזה נושא שאנשי חינוך לא יכולים לצאת מהארון, כאילו אם אתה מורה אז אסור לך שכולם ידעו, כי כאילו זה משהו שהוא לא מספיק חינוכי, או משהו שהוא לא מספיק טוב, או לא ערכי, אז כן אני נתקל בקבוצה הזו, אני אומר, אני חושב שזה לראשונה, כן נתקלתי שהייתי מעביר גם השתלמויות, שזה כמעט אותו גילאים של מורות, שהיו שאלות כל מיני שאלות, אני לא חושב שזה ממקום רע, אלא באמת ממקום חוסר ידע ומידע על קהילת הלהט"ב, פשוט זה העמדה שלהם, ככה הם גדלו, למרות שהן יודעות שיש שינוי, אבל לא איך, בתוך הבתי הספר כאילו, עד לפה.

קובי: כשאתה מלמד, יש לך איזה אג'נדה? אתה מביא איזה תפיסה חינוכית בנושא הזה, מה מוביל אותך? תסביר.

אנטון: אני הסיפור שלי, אני חושב שהנרטיב שלי, הוא הביא אותי להיות מורה, בכלל איש חינוך, הוא הביא אותי להיות יועץ חינוכי, והוא הביא אותי לעשות דוקטורט בתחום, ולבוא לאקדמיה עם התחום הזה. התחלתי את הראיון, להגיד שאני הייתה לי פריווילגיה, בתור עם בעל תפקיד בתוך המכללה, להביא את עצמי ואת האג'נדה שלי, ובכלל את הקהילה שלי, שאני שייך אליה, וזו התפיסת חינוך שלי, כאילו זה הסיפור שלי, זה מלווה אותי לכל קורס, ולכל תפקיד, בכלל גם בתור מורה שהוא לא יהודי, כערבי, כנוצרי, וגם בתור להט"ב. אפרופו יציאה מהארון, אני ברמה יומיומית, יוצא שאני ערבי, ושאני נוצרי, שחוגג כריסמס ולא חנוכה, ושאני להט"ב, ושהייתי בזוגיות עם מישהו יהודי, זה גם הייתה כל הזמן יציאה מהארון, שאוקי אתם שניכם לא יהודים, שניכם לא נוצרים, זאת אומרת ככה גדלתי, אני לא חשוב שפעם לא....

קובי: ושאלות שכאילו אתה, אנשים מרשים לעצמם לשאול.

אנטון: הם וואו, שואלים עליו שאלות, כן אני חושב שנהייתי חסין, פעם הייתי או מתעצבן, או לוקח את זה אישי, או אומר למה הם שואלים שאלות כאלה, למה אנשים אין להם טאקט, היום אני לא, אני חושב שאני שגריר, כאילו אני לוקח את זה כמקום טוב, תשאלו אותי, אני אענה, הכל טוב, זאת אומרת נהייתי חסין, כי הנה אתה כל יום יוצא מהארון, אז בסופו של דבר אתה הופך להיות חתיכת ארון.

קובי: כן.

אנטון: שאי אפשר להזיז.

קובי: הזכרתי בפתיח את עבודת הדוקטורט שלך.

אנטון: כן.

קובי: שעסקה ביועצות חינוכיות בבתי ספר ערביים.

אנטון: יועצות חינוכיות ערביות, כן.

קובי: אז ספר על זה קצת.

אנטון: אוקי, אז לפני 7 שנים התחלתי את הדוקטורט, שהתחלתי שוב, חיפשתי משהו שהוא אני, אמרתי אתה הולך עכשיו, לכמה שנים טובות, לכתוב, ורציתי משהו אותנטי, משהו שקשור אלי, אז אני גם יועץ חינוכי, אז אני מפקיר את התפקיד, ואת הדרישות, ואת הדילמות המקצועיות שלו, אני גם ערבי, יועץ ערבי, אני גם להט"ב, אז לקחתי את כל הסיפור שלי, והבאתי אותו כשאלת מחקר, וחקרתי יועצות חינוכיות ערביות, בתוך ישראל, ועבודתם כלפי, עם נוער להט"ב, ושם בדקתי את הדילמה המקצועית, אם הם נאמנות לתפקיד של הייעוץ, שאני כל כך מכיר? ו/או שהן נאמנות לערכים של החברה הערבית, שהיא חברה שמרנית, שהנושא הזה עדיין הוא טאבו, והוא לא מספיק מקובל? אז בדקתי איפה היא נמצאת שם, מצד אחד צריך לתת מענה לכל תלמיד שדופק לך בדלת, מצד שני את נתקלת לפעמים בנושאים שאת לא יכולה כביכול, את לא יכולה כי את מפחדת, כי יש לך עמדה מאוד שלילית, ואת חושבת שהם סוטים, או שהם צריכים לא יודע מה, ובמקביל חקרת, בתוך המחקר גם ראייתי 50 להט"ב, ערבים בוגרי בתי ספר ערביים בישראל, את החוויה הבית ספרית שלהם, וגם איך תפסו את תפקיד היועצת שלהם, זאת אומרת משני מישורים, אני גאה במחקר שלי, כי הייתי חלוץ אז בזמנו, אני לא יודע אם יש היום עוד מחקרים, שבכלל נגעו....

קובי: תן לנו שורה תחתונה מה המסקנה.

אנטון: אז בתזה הראשונה על היועצות, מצאתי 2 אוכלוסיות של יועצות, עם העמדה החיובית והעמדה השלילית. העמדה החיובית היו יותר הצעירות, לעומת המבוגרות נוצריות, לעומת מוסלמיות צפוניות, לעומת מרכז דרום. חשוב להגיד, שמשהו גיליתי, גם ממש חזק במחקר שהחברה הערבית בישראל, הצפון, הגליל, חיפה, נצרת וכל הגליל המערבי, ובכלל הגליל, הוא הרבה יותר פתוח, הרבה יותר ליברל, וגם עם השכלה הרבה יותר גבוהה, וזה אגב משקף גם את המעמד של האישה, שם הוא הרבה יותר חזק, הוא יותר ליברלי, לעומת המרכז, שזה יפו, רמלה, לוד, לעומת החברה היהודית ישראלית, זה בדיוק ההיפך, כאילו מרכז הוא חזק, אז בכלל רואים את זה הפוך, אלה ש, ובעיקר בסופו של דבר הבנתי, אלה שהלכו לתפקיד של הייעוץ, ממקום של ממש מבינות את התפקיד, ואהבה לתפקיד של הייעוץ, את התפיסה שלהם לייעוץ, לא משנה איזה סוגייה הם יתקלו. אם ידעו לעשות את המתכון הנכון, של לקחת סוגיה שהיא לא מקובלת, אבל הילד או הילדה שפונה אלי כרגע צריך אותי, לבוא לעטוף אותו, לתת לו מרחב בטוח, לתת לו וכאן ועכשיו לגיטימציה, למה שהוא מרגיש, יחד עם זאת, להכין אותו לעולם, לחברה שהוא חי, בדיוק.

קובי: לחברה שבה הוא חי.

אנטון: וזה אני חושב, שזו הייתה הצלחה, כי מצאתי את זה גם אצל יועצת, שהיא הצליחה בילדים האלה, וגם תלמידים שסיפרו לי סיפור הצלחה, עם היועצת שלהם לשעבר, שזה מה שהיא עשתה, ואז מצאתי זה. המתכון הוא פשוט, לקחת ולהיות באמצע, לבוא לתת לך מרחב בטוח. אני חושב שכל ילד זה מה שהוא רוצה, שהוא דופק בדלת לכל איש חינוך, לאו דווקא ליועצת, לתת לגיטימציה למה שהוא מרגיש כרגע, אני לא מעודדת פה, אני לא צריכה לעודד, אני נותנת לו לגיטימציה, אם הוא מבולבל אז הוא מבולבל, זה בסדר שהיום אתה מרגיש, שאתה נמשך לבנים, ואחרי חודש אתה נמשך לבנות, וזה בסדר גמור, או בכלל, לבוא ולהגיד לי, אני נמשך רק לבנים, ודבר שני, אני פשוט שומרת עליו, ואומרת לו, אולי לא לצאת כרגע מהארון, בוא, כל האנרגיות שלך בתיכון נגיד, ללכת לבגרויות שלך, להצליח כדי לסיים את ה-י"ב, כדי שתצא לעולם שאתה תבחר, ולא יבחר בך, אז אני חושב שזה היה המתכון המוצלח, של יועצות מוצלחות, שיודעות לעשות, את לקחת את הדילמה הזאת, ולשים אותה באמצע, ולא לבחור צד.

קובי: תן טיפ אחד למורה או מורה, שמגלים שיש להם בכיתה ילד מהקהילה הגאה.

אנטון: תכירו להט"ב, לכו לקפה, ותשמעו קצת ממנו, קצת ממנו, מה הוא חווה, תכירו באמת מקרוב, אל תקראו מאמרים, ואל תקראו מחקרים, בסופו של דבר אנחנו אנשים, והסיפורים הנרטיבים של אנשים, זה שהם קצת מזיזים לנו משהו, כי כל הזמן התיוג של קהילה, כזו או אחרת, אני יכול לקרוא עד מחר, אם אני לא, אין את המפגש האנושי, אני לא יכול להכיר לעומק, זה הטיפ הכי טוב, אני חושב, שזה עובד גם עם הסטודנטיות, שאני שולח אותן הן חוזרות עם תחושות אחרות, כי שאנחנו יושבים על קפה, ושומעים סיפורים ממש הכי רגשיים, שיש את הסיפורים בהצלחה, וסיפורי פחות מוצלחים, משם זה מתחיל.

קובי: וטיפ אחד, למישהו מהקהילה, שמתלבט אם להיכנס לתחום ההוראה.

אנטון: בגלל הזהות המינית שלו?

קובי: אולי.

אנטון: שידבר איתי, הנה ניסיתי לעשות דוקטורט, וכל כך הצלחתי, הייתי יועץ מצטיין, בגלל שלא התנצלתי על מי שאני. אני מודה בשנה הראשונה, סוג של התנצלתי, אבל לא כעסתי על עצמי, אמרתי כנראה שאני רגשית לא הייתי מוכן, ואין פה נכון, או לא נכון, אבל אם אתה כל כך רוצה להיות איש חינוך, ואתה אוהב את זה, אז זה חלק מהזהות שלך, אז זה חלק ממך, אז למה לא?

קובי: לקראת סיום, הגענו לפינת השאלון המהיר, אנטון אני שואל, ואתה זורק את המילה הראשונה, שעולה לך בראש, מוכן?

אנטון: יאללה

קובי: תל אביב

אנטון: פתיחות

קובי: פוזלן פולין

אנטון: קושי

קובי: הקהילה הגאה

אנטון: מהממת

קובי: מורה טוב הוא

אנטון: רגיש

קובי: יועץ טוב הוא

אנטון: מגוון

קובי: תלמיד טוב הוא

אנטון: שנותן. שיכול להיות מי שהוא

קובי: מה עוזר לך להתגבר בסוף יום קשה?

אנטון: שאלה טובה. מה עוזר לי לעשות סדר במחשבות שלי? לשמוע מוזיקה טובה.

קובי: סמינר הקיבוצים

אנטון: בית

קובי: אנטון, אני רוצה להודות לך, שהגעת לשתף אותנו בעבודה שלך, כאן בסמינר, ואני רוצה להגיד, שאני חושב שזה ביטוי גם לתהליך שעובר על הסמינר, שבסופו של דבר מכשיר מורים, לקבלה נכונה יותר, וטובה יותר, גם של הקהילה, וגם בכלל שבני ובנות נוער שכל כך זקוקים למורים, שיראו אותם, שיקבלו אותם, שיקשיבו להם, ואפילו שיעזרו להם להתמודד עם הגילויים החדשים האלה, על עצמם.

אנטון: נכון.

קובי: ואני חושב שלמורים יש תפקיד מאוד מאוד חשוב....

אנטון: מאוד.

קובי: בתהליך הזה, ולכן חשוב שנכשיר אותם, ואתה חלוץ בעניין הזה, אז תודה אנטון.

אנטון: תודה לך קובי, שהזמנת אותי.

קובי: "עולים כיתה" כאן סיימנו, אנחנו מחכים לכם בדף הפייסבוק של התוכנית שלנו, שם תוכלו להגיב על הפרק ששמעתם, לשתף בתובנות שלכם, או לשאול שאלות, חפשו, "תואר שני מוסמך בהוראה אם טיץ' סמינר הקיבוצים" אני רוצה להודות לד"ר עדי שרעבי, ראש התוכנית מוסמך בהוראה אם טיץ' בסמינר הקיבוצים, לאוהד כץ, מהמרכז החדשנות בסמינר הקיבוצים, ולכם על ההאזנה.

אני קובי דביר, ואתם מוזמנות ומוזמנים לדרג את הפודקאסט שלנו בחנויות האפליקציות, ולסמן עוקב, כך תקבלו התראה על כל פרק חדש שעולה לאוויר, נשתמע בפרק הבא.